

Samen op weg naar een 21ste eeuws IKC

NOORDEINDE

Christelijke basisschool & Kinderopvang

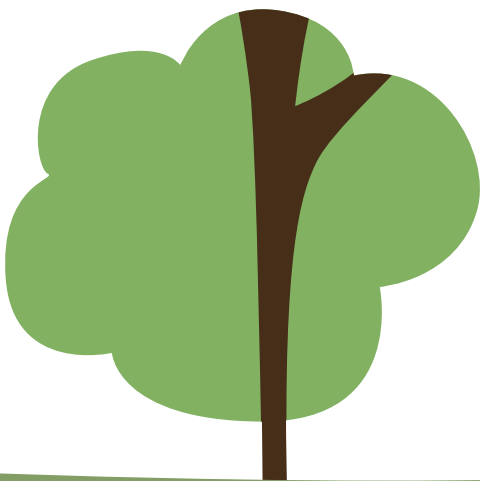

de drie ballonnen

méér dan kinderopvang

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Gezamenlijke pedagogische opdracht - kinderen leren overal en altijd	3
1.1 Kernwaarden	3
1.2 Missie	3
1.3 Visie	4
2. 21ste eeuwse vaardigheden - Samen werken aan eigentijds onderwijs	5
3. Groei en ambities	6
3.1 Feiten en cijfers	7
3.2. Samenwerkingspartners	7
3.3 Ambitie - IKC Noordeinde: een uniek IKC met wijkfunctie	7
3.4 Speerpunten/Samenvatting	7
4. Doelen en borging	8
4.1 Doelen op korte termijn	8
4.2 Doelen op middellange termijn	8
4.3 Doelen op lange termijn	9
4.4 Competenties, rollen en taken teamleden	9
4.5 Samenwerking met de ouders	10
4.6 Borging en evaluatie	10

Inleiding

Protestants Christelijke Basisschool Noordeinde en kinderopvangorganisatie De Drie Ballonnen werken al enkele jaren zeer intensief samen. De laatste twee jaar is de samenwerking gericht op het opzetten van een gezamenlijk Integraal Kindcentrum (IKC): IKC Noordeinde. Ambitie is vanuit dit IKC naar buiten te treden als één organisatie met één team, samenwerkend vanuit dezelfde kernwaarden, dezelfde pedagogische visie en dezelfde missie. 'Het IKC waar ieder kind tot bloei komt'.

In dit document 'Samen op weg naar een 21ste eeuwse IKC' zijn de gezamenlijke missie, visie, kernwaarden en doelen voor de komende jaren geformuleerd. Uitgangspunt is verdere versterking en verdieping van de samenwerking en pedagogische visie, gebaseerd op de moderne onderwijskundige inzichten en '21ste-eeuwse vaardigheden'.

Belangrijke kernwaarde is het vergroten van het ondernemerschap van kinderen.

Dat wil zeggen zelfstandig (samen)werken, leren plannen en verantwoordelijkheid nemen en zorg dragen voor eigen keuzes.

De christelijke identiteit is op moderne wijze leidend in onze opvang en ons onderwijs. Respect voor de eigenheid van ieder mens wordt gevoed door onze christelijke normen en waarden. Wij hebben aandacht voor talenten, maar werken vooral vanuit een coöperatieve gedachte. De aankomende renovatie is een extra steun in de rug voor verdere verrijking van de relatie tussen de twee organisaties.

De leidende waarden van Stichting Unicoz Onderwijsgroep en Junis Kinderopvang – waaronder Noordeinde en de Drie Ballonnen vallen – zijn het fundament waarop IKC Noordeinde verder bouwt en waarop wij onze eigen waarden en normen baseren.

(NB: Op dit moment worden de opvang en het onderwijs aangeboden in het gebouw van basisschool Noordeinde. De renovatie/nieuwbouw wordt nu voorbereid. In augustus 2018 start de kinderopvang met een groep van zestien kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. In de periode daarvoor ondergaat het speellokaal een verbouwing. Op dit moment kunnen we nog geen verwachting uitspreken over de tijdsplanning voor de totale verbouwing.)

De genoemde ambities in dit document sluiten uitstekend aan op het in 2013 opgestelde 20-puntenplan 'totstandkoming IKC's in Zoetermeer', opgesteld door diverse partners en de gemeente Zoetermeer.

1. Gezamenlijke pedagogische opdracht - kinderen leren overal en altijd

Ons IKC is gebaseerd op de gedachte dat kinderen overal en altijd leren en zich ontwikkelen. Zij doen dit thuis, buitenshuis en binnen het IKC. Een groot deel van de tijd die zij op het IKC doorbrengen, vindt dit leren en ontwikkelen plaats in een meer of minder vrije situatie en later in de vorm van onderwijs. De bouwstenen binnen deze vormen versterken elkaar.

IKC Noordeinde biedt een doorgaande leer- en ontwikkellijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Om zich te ontwikkelen hebben kinderen ruimte en structuur nodig. In zo'n veilige omgeving voelen zij zich uitgenodigd om zelf en samen te ervaren, te bewegen, te onderzoeken en te leren. Wij gaan uit van de eigenheid van het individuele kind. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich op eigen wijze en in eigen tempo. Kinderen groeien mede door het vertrouwen dat anderen in hen hebben en door het vertrouwen in zichzelf. Zich competent voelen (kennis en vaardigheden hebben) is daarbij van groot belang. Als IKC Noordeinde hebben we de opdracht kinderen kennis en vaardigheden bij te brengen die hen in staat stelt toekomstige burgers te worden. Opbrengstgericht werken is een belangrijke taak van ons IKC.

1.1 Kernwaarden

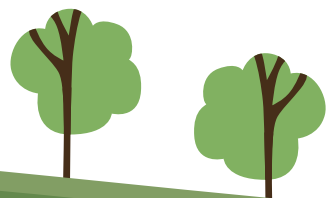
De volgende kernwaarden vormen de basis voor ons IKC:

- leren dragen van verantwoordelijkheid;
- ontwikkelen van zelfstandigheid;
- leren effectief en zinvol samen te werken;
- kunnen reflecteren op eigen handelen en feedback kunnen geven en ontvangen.

1.2 Missie

We bereiden als IKC Noordeinde kinderen voor op de snel veranderende, veeleisende samenleving waarin veel informatie op allerlei manieren op hen afkomt.

We willen dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in de toekomstige maatschappij. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat zij gebruik maken van hun talenten, trots zijn op wie ze zijn, fouten durven maken en hun eigen kracht kennen. Wij hebben voor ogen dat de kinderen bij het verlaten van IKC Noordeinde kennis en vaardigheden hebben aangeleerd die ervoor zorgen dat ze vanuit hun eigen unieke wijze verder leren en zich verder ontwikkelen.

1.3 Visie

In ons IKC kijken we naar wat kinderen nodig hebben. Onze medewerkers laten kinderen kind zijn en dagen hen uit in hun ontwikkeling. Elk kind heeft daar iets anders voor nodig. In samenwerking met het kind en de ouders zoeken we naar de beste mogelijkheden voor begeleiding.

Voor de jongste kinderen (0-1 jaar) proberen we zo goed mogelijk de thuissituatie na te bootsen, door hetzelfde ritme en dezelfde rituelen aan te houden. De ouders geven bij de medewerkers aan wat het beste bij hun kind past en behouden zo een deel van hun eigen regie. Naarmate kinderen ouder worden, kunnen zij steeds beter zelf aangeven hoe zij zich het beste ontwikkelen en wat zij daarvoor nodig hebben. Kinderen krijgen zo, passend bij hun leeftijdsfase, steeds meer de regie over hun eigen ontwikkeling. Wij begeleiden de kinderen hierin door de visie van ZaaiGoed en de Kanjertraining van school al zoveel mogelijk in te passen. Binnen het onderwijs vanaf groep 1 geven de kinderen ook zelf aan wat zij nodig hebben om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. De leerkracht heeft bij het maken van deze stappen een belangrijke rol.

Een kind mag bijvoorbeeld kiezen of het op een stilteplek aan een opdracht wil werken of dit samen met een groepsgenootje wil doen op een samenwerkingsplek. Bij de keuze voor het zelfstandig werken op andere plekken dan de groepsruimten – de zogenaamde leerpleinen – heeft de leerkracht een sturende en leidende rol. We leren kinderen zelf oplossingen te zoeken en te vinden. Naast de verantwoordelijkheid die kinderen krijgen, worden er per groep afspraken gemaakt over hoe er met elkaar wordt omgegaan. Respect-voor-elkaar staat hierin altijd centraal.

Samenwerken is essentieel binnen IKC Noordeinde: kinderen leren van en met elkaar. Er wordt samengewerkt binnen de eigen groep en daarbuiten. Alle kinderen vormen maatjes, eerst binnen het eigen leerjaar, en op termijn ook met andere leerjaren. Peuters en kleuters spelen samen in het gebouw op de daarvoor ingerichte plekken. Steeds weer houden we de kinderen een spiegel voor, zodat ze leren van hun ervaringen en (onder begeleiding) hun vaardigheden kunnen bijstellen.

Bij alles is het goed te beseffen dat de basisschool ook de opdracht heeft kinderen die zaken aan te leren die in de Wet op het Primair Onderwijs, de Kerndoelen en Referentiedoelen beschreven staan. De doorgaande leerlijnen, de didactische aanpak en de klassen- en schoolorganisatie zijn zodanig dat de leeropbrengsten gegarandeerd zijn. **Als gehele team willen we zowel didactisch als organisatorisch en pedagogisch samenwerken.** Kinderen die minder of meer aan kunnen, volgen een individuele leerlijn of krijgen extra en verdiepende leerstof. Voor meerbegaafde kinderen hebben we een aanpak ontwikkeld passend bij ons concept.

2. 21ste eeuwse vaardigheden - Samen werken aan eigentijds onderwijs

De basis van ons onderwijs bestaat uit taal, lezen en rekenen, waarbij de instructie en verwerking gericht is op verschillende niveaus en leerstrategieën.

Het overige ontwikkelingsaanbod is gericht op het aanleren en benutten van kennis en vaardigheden om zelfstandig keuzes te kunnen maken, en creatief en kritisch te leren denken. Het is van groot belang – zeker in onze snel veranderende samenleving – het onderwijs te verbinden met de leefwereld van de kinderen. Mediawijsheid, computational thinking (op een creatieve manier en met inzet van digitale tools problemen oplossen), informatievaardigheden en ICT-vaardigheden maar ook creatieve vakken, kunst en cultuur, wetenschap en techniek zijn vaste en steeds weer terugkerende onderdelen. Kennis van de Engelse taal mag uiteraard ook niet ontbreken. Al deze 21ste-eeuwse vaardigheden worden dagelijks ingezet.

Het aanleren van de (basis)vaardigheden gaat aan de hand van door de kinderen opgestelde zogenaamde ik-doelen. Door het stellen van ik-doelen leren kinderen zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leerproces. De cognitieve vaardigheden zijn gekoppeld aan de kerndoelen en referentiedoelen van het basisonderwijs.

Onze ambitie is resultaten te realiseren die boven het landelijk gemiddelde liggen.

3. Groei en ambities

In Zoetermeer is de dichtheid van basisscholen en kinderopvang hoog. Ouders hebben een ruime keuze uit scholen, onderwijsvormen en kinderopvangmogelijkheden. In het primair onderwijs zijn verschillende besturen actief en dat geldt ook voor de kinderopvang. Juist daarom is het belangrijk in de komende tijd ons onderscheidende vermogen niet alleen te definiëren, maar ook uit te dragen.

IKC Noordeinde is een uniek en modern IKC met een compleet aanbod en een eenduidige aanpak. In het IKC voelen kinderen zich de hele dag prettig. De overgangen van verschillende vormen van opvang en onderwijs lopen naadloos in elkaar over. Het is een IKC waar gezamenlijk gewerkt wordt aan het ontwikkelen van de noodzakelijke 21ste-eeuwse vaardigheden, waar opbrengstgericht werken centraal staat en het maximale uit kinderen wordt gehaald: talentontwikkeling, samenwerken en verantwoordelijkheid dragen voor eigen handelen en de directe leefomgeving (burgerschap).

3.1 Feiten en cijfers

Na de renovatie wordt er een groep dagopvang voor zestien kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar gerealiseerd. Hiermee zijn wij het eerste kinderdagverblijf in de wijk Noordhove. Er is veel vraag, de eerste aanmeldingen zijn al binnen. Op dit moment maken 224 leerlingen (peildatum: juni 2017) gebruik van het onderwijs op IKC Noordeinde. De verwachting is dat de groei de komende vier jaar doorzet naar 250 schoolgaande leerlingen. Naar verwachting gaan veertig kinderen gebruik maken van de BSO, afkomstig van verschillende scholen. Het aantal kinderen dat gebruikmaakt van de BSO is de laatste tijd gestaag gegroeid. Kinderen zijn overgestapt vanuit andere kinderopvangorganisaties vanwege de flexibele contractvormen. Steeds meer nieuwe kinderen van de school maken gebruik van deze voorziening.

Ouders die hun kinderen aanmelden bij de opvang en de school komen

voornamelijk uit de wijk zelf. Bij het dagverblijf worden ook kinderen aangemeld vanuit andere wijken, vanwege de ligging van het dagverblijf op de route van huis naar werk. De oudergroep van de opvang en het onderwijs is gemengd: hoog- en laagopgeleid, werkend en niet-werkend.

3.2. Samenwerkingspartners

Om het lezen binnen de school te promoten zijn wij een samenwerking gestart met *Bibliotheek Zoetermeer*. Binnen de muren van de school is een ruimte ingericht als professionele bibliotheek. Naast het promoten van lezen sluit dit initiatief naadloos aan op onze ambitie om als IKC steeds meer een wijkfunctie te vervullen. In de wijk Noordhove zijn nauwelijks voorzieningen op dit terrein. IKC Noordeinde wil hier een voortrekkersrol in gaan vervullen. Daarnaast zijn wij een samenwerking aangegaan met Hallo Muziek, een organisatie die een duurzame ontwikkelingslijn op het terrein van muziek in het basisonderwijs wil neerzetten.

Wij hebben de ambitie deze muzieklijn ook in de peutergroepen te introduceren. Daarnaast willen we muziek aanbieden in het naschoolse aanbod en op termijn ook in de wijk. Om als IKC gebruik te maken van het culturele aanbod binnen Zoetermeer zijn wij aangesloten bij het CKC (Stichting Kunst en Cultuur Zoetermeer).

3.3 Ambitie

IKC Noordeinde: een uniek IKC met wijkfunctie

In onderstaande opsomming is puntsgewijs een start gemaakt met de onderscheidende factoren van IKC Noordeinde. De komende tijd zal deze lijst verder aangevuld worden.

- Samenwerken: samenwerken onderling en met ouders staat centraal; met elkaar vormen we een leef- en leergemeenschap;
- Aandacht voor verschillen en overeenkomsten: we helpen iedereen op weg naar zelfstandigheid en het dragen van verantwoordelijkheid voor zichzelf en de directe omgeving (mensen en dingen);
- We leren de kinderen samenwerken, verantwoording dragen, oplossingsgericht denken en handelen, en bereiden hen voor op de toekomstige maatschappij. Democratisch burgerschap en 21-ste eeuwse vaardigheden zijn, samen met het aanleren van de basisvaardigheden, van belang;
- Opvang en onderwijs in een energieneutraal en ontmoetingsgericht gebouw;
- IKC Noordeinde speelt een verbindende rol in de wijk en zal in de toekomst meer en meer een buurtfunctie vervullen. Zaken als duurzaamheid, maatschappelijke betrokkenheid en samenwerken staan hierin centraal;
- Duurzaamheid: gezonde voeding en beweging nemen een belangrijke plaats in.

3.4 Speerpunten/Samenvatting

Om de kwaliteit van het IKC hoog te houden en te laten aansluiten bij onze missie, de wensen van ouders, kinderen, het team en overige stakeholders houden wij de volgende speerpunten aan:

- gezamenlijke informatievoorziening;
- een optimaal en positief pedagogisch klimaat;
- werken met moderne instructievormen en interactieve methodieken;
- ruimte voor talentontwikkeling en aandacht voor meerbegaafden;
- een heldere zorgstructuur, goede begeleiding en goede groeps- en handelingsplannen waarbij de kwaliteiten van de intern begeleider en de pedagogisch medewerker optimaal worden ingezet;
- gezamenlijke teamontwikkeling (professionalisering) en overlegstructuur (vergaderen, uitwisselen, klassenbezoeken);
- doorgaande leerlijnen gebaseerd op moderne en eigentijdse methodieken;
- grote ouderbetrokkenheid op alle niveaus ondersteund door goede informatiestromen;
- samenwerking met de omgeving, de buurt; delen van voorzieningen intern en delen van voorzieningen met de buurt.

4. Doelen en borging

In dit hoofdstuk staan de samenwerkingsdoelen en borging centraal. Doelen in de samenwerking worden omschreven in doelen op korte termijn (mei 2018), middellange termijn (2020) en lange termijn (2022).

4.1 Doelen op korte termijn

Vooraf is het zinvol om het volgende helder te krijgen

1. Welke (extra) gelden zijn jaarlijks beschikbaar om de vorming tot een 21ste-eeuws IKC mogelijk te maken: extra materiaalanschaf (methodes, laptops, e.d.), extra scholingsgelden, mogelijke extra projectgelden (denk aan aansluiting PO-VO, duurzaamheidsgelden)?
2. Welke extra personele middelen zijn bij de implementatie mogelijk?
3. Welke voorwaarden en doelen stellen de verschillende organisaties aan het verbetertraject?

4.2 Doelen op middellange termijn

Binnen twee jaar (2020) hebben we in de samenwerking het volgende bereikt:

De medezeggenschapsraad en oudercommissie van beide organisaties hebben gezamenlijk overleg (uitgaande van het wettelijk kader).

Er is een gezamenlijk meerjarig scholingsplan voor alle medewerkers van het IKC.

Er is een gezamenlijke IKC-gids waarin de schoolgids en het pedagogisch werkplan zijn samengevoegd.

Het personeel functioneert als één geheel waarbij medewerkers multi-inzetbaar zijn. Medewerkers werken vanuit hun expertise, talenten en competenties; leerkrachten worden IKC-breed ingezet om een zo uitgebreid mogelijk aanbod voor kinderen te kunnen realiseren.

Ieder teamlid stelt jaarlijks een Persoonlijk Ontwikkeling Plan (POP) op.

De betrokkenheid van ouders bij school en opvang is vergroot door de inzet van interactieve en thematische ouderavonden, inloopochtenden, betrokkenheid bij thuiswerk, ouderavonden en voortgangsgesprekken.

Vanuit de PR-werkgroep die bestaat uit leerkrachten, pedagogisch medewerkers en ouders, is er een jaarlijks communicatieplan. Inloopuren, open dagen, persberichten en gezamenlijke festiviteiten zijn hierin een vast onderdeel.

4.3 Doelen op lange termijn

Binnen 5 jaar (2023) hebben we in de samenwerking het volgende bereikt:

Het IKC biedt onderwijs aan ten minste 250 leerlingen.

De groepen dagopvang hebben een bezettingspercentage van ten minste 80%.

Het gebruik van de BSO is gegroeid met ten minste 20% ten opzichte van 2018.
Gebaseerd op onderzoek naar leeftijden van kinderen en inkomens binnen de wijk.

Het IKC heeft een wijkfunctie gecreëerd waar activiteiten voor kinderen en bewoners in de wijk binnen het IKC worden georganiseerd. Talenten van bewoners en organisaties uit de wijk worden hiervoor benut.

Ouders, pedagogisch medewerkers, leerkrachten en vakleerkrachten van het IKC werken als één team samen om kinderen te bieden wat ze nodig hebben, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

4.4 Competenties, rollen en taken teamleden

De hoge verwachtingen die wij van onze kinderen hebben en het vertrouwen dat wij ze geven, vereisen een team met veel kennis en vaardigheden:

- De IKC-visie wordt door iedereen uitgedragen.
De scholingsactiviteiten voor de komende jaren zijn hierop gericht.
- Er wordt optimaal gebruikgemaakt van elkaars talenten, expertise en competenties, waarbij de doorgaande lijn in de begeleiding van kinderen gewaarborgd is.
- De aansturing van het IKC vindt plaats door de directeur van de school en de clustermanager van de kinderopvang, die gezamenlijk het management van het IKC vormen. Er is nauw overleg tussen de directeur van de basisschool, de clustermanager en de assistent-locatiemanager van de kinderopvang.
- Ieder teamlid ontwikkelt zich in zijn of haar professe zodanig, dat er wordt voldaan aan de eisen van de landelijke registers.
- Eénwording van het team (opvang en onderwijs) wordt gerealiseerd door inzicht te krijgen in aanpak, visie en werkzaamheden van alle partijen. Dit wordt ondersteund door lesbezoeken tussen pedagogisch medewerkers en leerkrachten onderling, zowel tijdens dagopvang als tijdens onderwijsuren en de naschoolse opvang.
- We streven naar multi-inzetbaarheid van alle personeelsleden.
- Gezamenlijke teamavonden, studiemomenten, interviews en overige ontmoetingsmomenten worden georganiseerd om zoveel mogelijk kennis te vergaren en vaardigheden te trainen én om gebruik te maken van ieders expertise, talent en persoonlijke competenties.
- Het personeel functioneert als één geheel, waarbij wordt gestreefd naar multi-inzetbaarheid. Hierbij worden stagiairs ook zoveel mogelijk ingezet.

4.5 Samenwerking met de ouders

Een hoge mate van ouderbetrokkenheid bij het kind en de IKC-organisatie vergroot de ontwikkelings- en onderwijskansen van kinderen. De betrokkenheid en informatievoorzieningen van en naar ouders en leerlingen wordt geoptimaliseerd door te werken aan de verdere uitbouw van ouder-leerlingarena's en de leerlingeraad.

Onderdelen hiervan zijn:

- organiseren van interactieve ouderavonden, inloop- en koffieochtenden. Betrokkenheid bij huiswerk, ouderavonden over verschillende in de belangstelling staande thema's, openen mogelijkheid voor aanwezigheid van ouders en familie bij presentaties van kinderen en groepen.
- het vergroten van de kennis en vaardigheden bij leerkrachten en pedagogisch medewerkers over ouders. Hun ideeën en mogelijkheden inventariseren ten aanzien van participatie (warme overdracht, intakegesprekken, overige individuele gesprekken).
- de interactie tussen ouder en kind vergroten (inloopochtenden, betrokkenheid bij huiswerk, startgesprekken, voortgangs-/rapportgesprekken, mailcontact).

4.6 Borging en evaluatie

Het IKC biedt opvang en onderwijs van goede kwaliteit die aansluit bij de wensen van ouders, kinderen, de medewerkers van het IKC en de overige stakeholders. De kwaliteit binnen het IKC wordt getoetst door twee verschillende instanties. Voor de kinderopvang zal de GGD-inspectie plaatsvinden en voor het onderwijs de onderwijsinspectie. Na toetsing zal het management van het IKC de doelen bijstellen.

- Om de samenwerking te borgen, wordt het startdocument omgezet naar één integraal IKC-werkdocument, waarbij het schoolplan, het pedagogisch werkplan en de schoolgids worden samengevoegd. Dit document zal in de loop van de jaren worden uitgebreid, naarmate de plannen vanuit de verschillende werkgroepen worden omgezet naar beleid.
- Door de tweejaarlijkse kwaliteitscyclus te doorlopen in combinatie met ouder-, leerling- en medewerkerstevredenheidspeilingen (Scholen met Succes) worden aanpassingen en verbeterpunten opgenomen in het jaarplan. Verbeterpunten en actiepunten komen ook uit de NCKO-monitor van de kinderopvang, de RI&E en de scanafname met betrekking tot de sociale veiligheid.
- Het MT van het IKC heeft maandelijks overleg. Elk kwartaal worden de doelen uit het startdocument geëvalueerd en waar nodig bijgesteld of aangevuld.
- Ten minste tweemaal per jaar is er overleg tussen het MT van het IKC en de bestuurders van De Drie Ballonnen en UNICOZ. Hierin wordt gedeeld wat de vorderingen zijn en hoe de samenwerking binnen het IKC verloopt, evenals de invulling van de gestelde doelen.
- Iedereen in en rondom het IKC is erop gericht hand in hand samen te werken om de doorgaande leerlijn te realiseren voor alle kinderen van 0 tot 13 jaar.

Bij de start van het IKC worden verschillende werkgroepen ingesteld (leerkrachten, ouders en leerlingen). Deze werkgroepen doen voorstellen aan het MT rond bepaalde thema's.